

ЗДРАВЉЕ

Гласило Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије • 28 април 2009. • број 73

**ЗА РАД
ПРАВНУ ДРЖАВУ
ВЛАДАВИНУ ПРАВА
СИГУРНИЈУ БУДУЋНОСТ
СРЕЋАН**

1 . МАЈ

**Председница
др Бранислава Планчак**

Без смањивања зарада

Састанку у Министарству финансија 2. априла присуствовали су: Диана Драгутиновић, министарка финансија са сарадницима, министар просвете Жарко Обрадовић, државни секретар у Министарству здравља Жељко Милошевић, председници репрезентативних синдиката у јавним службама и Бранислава Планчак, председница Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије.

Разговарало се о могућим мерама и осмишљавању механизма за превазилажење економске кризе.

Министарка Диана Драгутиновић је рекла да Влада Републике Србије још увек тражи решења и осмишљава план мера и активности, који ће јој омогућити да се превазиђе постојеће стање кризе и да се покрије буџетски дефицит који сада износи око 100 милијарди динара.

Бранислава Планчак је на састанку изнела став Синдиката: не прихвата се никакво размишљање нити тражење решења да се смањују и овако ниске зараде и накнаде запосленима у здравству и социјалној заштити Србије. Та-

кође, нема тражења решења на уштедама код услова рада запосленима у здравству и социјалној заштити Србије.

Бранислава Планчак поводом предлога за могуће уштеде Министарства здравља у остваривању здравствене заштите рекла је да је то задатак Министарства, односно министра проф. др Томице Милосављевића да са својим стручним тимом припреми предлог мера.

Поводом обавезе државе Србије према Републичком заводу за здравствено осигурање, Бранислава Планчак

је одговорила да држава своје обавезе мора да реализује, а не да пребације на друге субјекте. Такође је изнела да су у здравству реализована два круга рационализације, којим је, личним чином, на добровољној основи извршена рационализација броја запослених. Планчак је изнела да постоји потреба за трећим кругом рационализације у стоматолошким службама, са чиме се сложило и Министарство здравља и предложила да приликом израде ребаланса буџета за ову годину билансирају се, односно предвиде средства за трећи круг рационализације за стоматолошке службе, као и за управу.

Закључено је да се разговори у вези предлога мера Владе настављају с тим што ће се термин накнадно утврдити.

ПРОТЕСТ

Уместо припреме за прославу Првомајских празника Републички одбор, на седници одржаној 8. априла 2009. године донео је ОДЛУКУ да приступа организовању и учешћу на протестима према одлукама Савеза самосталних синдиката Србије.

Очекивани бољи живот изостао је и ове године, будућност је неизвесна а незадовољство све веће, речено је на седници.

На седници је једногласно изражено неприхватање предлога мера Владе Србије за ублажавање негативних ефеката економске кризе.

Примарна здравствена заштита у условима кризе

Министарство здравља организовало је састанак 3. априла на тему организације рада здравствених установа примарног нивоа здравствене заштите у условима актуелне економске ситуације, у просторијама Републичког завода за здравствено осигурање.

Др Ивана Мишић је презентацијом на тему "Примарна здравствена заштита и актуелна економска ситуација", дала сврт на предузете реформске активности у области примарне здравствене заштите, на постојеће прописе који се односе на функционисање и организацију рада здравствених установа примарног нивоа (организација, стандарди обезбеђености кадром, мере извршења), као и на препоруке Светске здравствене организације за одговор здравствених система на финансијску кризу.

Присутнима се обратила и Зорица Павловић, помоћник министра здравља и нагласила да се организација рада здравствених установа треба сагледати у контексту тренутне финансијске ситуације у земљи, што ће бити и тема састанка Одбора за здравље и породицу

Народне скупштине Србије. У сарадњи са Институтом за медицину рада "Др Драгомир Карајовић" планирају се активности на процени ризика на радним местима у здравственим установама, као и предлози за скраћење времена изложености ризицима у процесу рада.

Након презентације и дискусије у којој су учествовали представници синдиката Српског лекарског друштва и Лекарске коморе Србије, усвојени су закључци:

1. Министарство здравља није доставило допис домовима здравља везано за организацију радног времена, с обзиром на то да је наведено у надлежности оснивача - органа локалне самоуправе, односно града Београда.

2. Министарство здравља је на допис Секретаријата за здравство града Београда, од 22.1. 2009. године, који се односио на организацију распореда дежурстава за пријем пацијената којима је потребно хитно збрињавање (хитна медицинска помоћ у оквиру болничке делатности) као и на предлог за покретање иницијативе за промене у систему дежурства стационарних здравствених

установа, доставило предлог за распоред радног времена и дежурстава за здравствене установе у граду Београду, укључујући и неопходне промене у недељном и дневном распореду рада здравствених установа.

3. Препоруке са регионалног састанка Комитета Светске здравствене организације, одржаног у Ослу почетком априла 2009. године, недвосмислено указују на значај адекватне организације здравствене службе која подразумева рационално коришћење свих расположивих ресурса. Посебан нагласак у условима економске кризе ставља се на функционисање примарне здравствене заштите и ефикасности овог дела здравственог система.

4. Министарство здравља је спремно за дијалог са свим релевантним представницима удружења запослених у здравственим установама, везано за сва питања која се тичу организације пружања здравствене заштите у здравственим установама (формирање радне групе за примарну здравствену заштиту).

(Белешка достављена из Министарства здравља)

Непрецизно о радном времену

Председник Градског одбора Београда Др Марко Стојановић упутио је допис Министарству здравља, Републичком заводу за здравствено осигурање, Секретаријату за здравство града Београда и директорима ДЗ Београда. У допису се објашњава да је из Секретаријата за здравство Београда, проф. др Д. Јовановић потписала допис 11-02 бр. 50-216 19.03. 2009. године, директорима домова здравља после састанка одржаног 18. марта у Секретаријату за здравство Београда.

У допису се говори о предлогу Министарства здравља о радном времену

ДЗ, а садржи неке непрецизности на које вам указујемо.

У допису упућеном директорима ДЗ приликом рачунања радног времена, није урачунато 1-2 сата радног времена које запослени здравствени радници раде сваког дана обиласком пацијената - кућне посете ("Сл. гласник РС", бр. 43 / 2006, стр. 28. мере извршења у примарној здравственој делатности). Ти прегледи у кући улазе у план рада ДЗ и у извршење плана рада, који се доставља Градском заводу за јавно здравље.

Неистинито и некоректно је написано да ДЗ "обично не примају паци-

јенте један сат пре истека радног времена". Предлажемо и тражимо од директора ДЗ, Секретаријата за здравство Београда, РЗЗО и Министарства здравља, да у овим временима, када је плата у здравству замрзнута, те се не предвиђа повећање у овој години, када продужење радног времена значи већи трошак, искористе могућност и примене став 2. чл. 50. ЗОР.

Сигурно је да треба да буде боља комуникација и сарадња примарне заштите са секундарном и терцијалном здравственом заштитом. Синдикат подржава напоре Министарства здравља и Секретаријата за здравство Београда, да унапреди и осавремени здравствени систем због, пре свега, наших пацијената, али и због запослених у здравству.

Нови послодавац и колективни уговор

Поводом захтева Синдиката о примени закљученог колективног уговора у случају статусних промена установе, Министарство рада и социјалне политике дало је следеће мишљење:

"У складу са чланом 147. Закона о раду ("Службени гласник РС", бр. 24 / 05 и 61 / 05). у случају статусне промене, односно промене послодавца, у складу са законом, послодавац следбеник преузима од послодавца претходника општи акт и све уговоре о раду који важе на дан промене послодавца.

У складу са чланом 150. Закона, послодавац следбеник је дужан да примењује општи акт послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца, осим ако пре истека тог рока:

1) истекне време на које је закључен колективни уговор код послодавца претходника;

2) код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор.

Према члану 152. Закона, одредбе чл. 147-151. овог закона примењују се и у случају промене власништва над капиталом привредног друштва или

другог правног лица.

Мишљења смо да је у конкретном случају реч о статусној промени послодавца и да је послодавац следбеник дужан да примењује колективни уговор послодавца претходника најмање годину дана од дана промене послодавца. Колективни уговор послодавца претходника ће се престати примењивати код послодавца следбеника, ако пре истека наведеног рока истекне време на које је колективни уговор закључен, као и у случају ако код послодавца следбеника буде закључен нови колективни уговор."

ИЗ СИНДИКАЛНИХ ОРГАНИЗАЦИЈА

ЗЦ Кикинда: Рачунар за едукацију

Синдикат ЗЦ Коста Средојев-Шљука" поклатио је кикиндској Организацији здравствених радника рачунар са пратећом опремом на Годишњој скупштини здравствених радника Кикинде, одржаној 27. марта.

У циљу обезбеђивања што бољих услова и могућности за квалитетну едукацију и стручно усавршавање запослених у ЗЦ "Коста Средојев-Шљука", синдикална организација ове здравствене установе обезбедила је донацију која садржи лап-топ рачунар, пројектор и видео-платно за пројекцију.

Милена Латинковић, председник синдикалне организације, напомиње да је Синдикат увек имао слуха за потребе радника, а с обзиром да се континуирана едукација у здравству намеће као императив, и постаје саставни део радних обавеза и задатака, ова донација ће здравственим радницима омогућити лакши и ефикаснији рад у тој области.

Председник Организације здравствених радника Кикинде Недељка Бутулија изразила је захвалност и посебно истакла значај и вишеструку корист донације:

Савремени токови медицине и сам рад у струци намећу нове задатке и изазове, како нама као појединцима, тако и нашој струковној асоцијацији. У првом реду то је континуирано едуковање вишег и средњег стручног кадра, како би ишли укорак с временом. Реформом здравства и образовања намеће се и неопходност усклађивања са светским здравственим стандардима, како у теорији, тако и у пракси. Овом опремом смо обезбедили самосталнији и бољи стручни рад, чиме ћемо квалитетније одговорити захтевима Министарства здравља и Коморе здравствених радника РС, а своје знање обогатити. Савремена медицинска сестра-техничар поред теоријског и мануелно-практичног знања, мора бити и електронски образована, нагласила је Бутулија.

Без "резова" на замрзнуте плате

Иако је предвиђено да министарства смање расходе од 26 одсто, плате не би требало смањивати, јер су замрзнуте од септембра прошле године. Укључујемо се у протесте 29. априла у Београду - тврди Планчакова. План Владе за економску стабилност Србије, који укључује и смањење расхода од 26 процената у свим министарствима, не би требало директно да додатно "погоди" највећи број од укупно 105 хиљада запослених у здравству, тврди за "Здравствени преглед" Бранислава Планчак, председница Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити. Наш став је да даљњих редукција плата запослених у овој делатности не сме бити, јер су оне већ прилично ниске и износе у просеку око 31.000 динара.

Тачније, плате су фактички у здравству замрзнуте још у септембру прошле године, па би ово било још једно стављање под "лед".

Иако за сада постоје незванична увећања надлежних да се неће додатно умањивати плате веће од 40.000 динара, очекујемо и званично тумачење, јер још увек постоји одређена неверица, каже Планчак. Не би било добро да се услед све драматичније кризе угрози ионако танак здравствени стандард, а погрешним рационализацијама, с друге стране, доведе у питање квалитет обављања услуга према пацијентима, каже Планчак. Након више кругова рационализације броја запослених у здравству, ново пребројавање вишкова није предвиђено. Тачније, процењује се да вишкова нема, али може доћи до

премештања дела особља због спајања функција домова здравља. Нови пакет штедње далеко је повољнији од претходног, који је сторниран, каже Планчакова, јер је тада било предвиђено опорезивање зарада већих од 12.000 динара. У току су и дуги преговори с ресорним министарством око усаглашавања гранског колективног уговора, који би, како напомиње Бранислава Планчак, требало да се потпише најдаље до маја. Од значаја је напоменути, да је претходно оtkлоњен највећи део несугласица, које су се односиле на сменски и ноћни рад, а ускоро ће се дефинисати и прецизни коефицијенти.

У Синдикату здравства напомињу да су основне зараде запослених за 2009. годину 13.180 динара за физичког радника, 15.180 за запослене на одржавању чистоће, за особље са средњом стручном спремом 22.669 динара. Медицинска сестра-техничар има основну плату од 30.159, дипломирани правник-економиста 41.560 динара, лекар у дому здравља 50.117, а лекар специјалиста 58.074 динара.

"Здравствени преглед", март 2009.

Игледа да је март резервисан за штрајкове и протесте. Поред црних рупа о којим често говоре аналитичари, расправљајући о Мартовским идама и разним лошим догађајима који нас могу задесити у овом месецу, чињеница је да се негова лоша карма поклопила и са нарастајућом глобалном економском кризом, која је сада прешла и у социјалну кризу. Наиме, радници широм света, тачније у 16 земаља, протестовали су против политике својих влада и захтевали очување радних места и боље зараде.

У Лисабону су 13. марта протестовали синдикати против владе социјалиста јер фаворизује богате, који су у условима кризе још богатији. У Прагу су на хиљаде пољопривредника из Аустрије, Чешке, Словачке и Немачке захтевали веће цене за своје производе и субвенције како би могли да одрже производњу.

Радници немачког "Опела" захтевали су од матичног предузећа "Денерал моторс" да одустане од планова за затварање фабрика у Европи.

На истом месту где је извојевана "наранџаста револуција", у Украјини су се грађани окупили тражећи смене одговорних и повраћај новца из банака. Разлози су најављена повећања цене струје, 25 одсто и гаса чак 85 одсто, што је уз велика отпуштања, уље на радничке ране које се још нису зацелиле од јесење и зимске немаштине и смрзавања.

А у Владивостоку, мирним маршем, радници су тражили увођење ефикаснијих мера, јер досадашње нису дале никакве резултате. Наиме, у Русији је 800 хиљада изгубило посао, тако да се број незапослених попео на преко шест милиона, што износи 8,1 одсто активне радне снаге.

СВЕТ

Сезона немира

Радници пољске војне индустрије су протестовали јер је влада најавила смањивање издвајања за војну индустрију, што значи и затварање радних места и смањивање плата.

Бугарски радници у полицији и здравству тражили су повећање плата и изразили незадовољство због услова рада, а у челичани "Кремиковци" штрајковали су запослени

БЕОГРАД: 1. МАЈ 2008.

због најаве отпуштања.

Масовни, тзв. трећи круг штрајкова, преплавио је Француску у другој половини марта. Осам највећих синдиката Француске позвало је у запослене протесте, а позиву се одазвало, по процени организатора, око три милиона људи. Централни протести били су у Паризу, на Тргу нација. Синдикати су носили пароле са захтевом за хитним мерама за рад, за боље плате и социјалну заштиту, а против отпуштања. На бандеролама је било списано „Доста је овог друштва“, „Заједно против кризе“ и „Мале пензије, блокиране плате, незапосленост. Експлодираће.“

Синдикати, радници и удружења младих и пензионера протестовали су и у другим градовима Француске погођеним кризом и великом незапосленошћу - Тулузу, Лиону, Редону у Бретањи и Лилу.

Након првог таласа штрајкова, влада Француске је донела одлуку о убризгавању 26,5 одсто милијарди евра у инвестиције које ће подстицати производњу, а затим још 2,65 милијарди за најугроженије групе. Синдикати, међутим, истичу да се мере не осећају и да је овакво стање резултат не само глобалне кризе, већ тешкоћа и дефицита с којим се француска привреда годинама суочава, а да се ништа радикално не чини на њеном опоравку. На све ово власт одговара да уступака више неће бити, јер је земља презадужена. Да ли ће синдикати изборити и ову битку, као што су то учинили пре три године, за које аналитичари тврде да је привремена јер је ситуација у економији лоша, остаје да се види у можда четвртном таласу протеста, о којем се све чешиће говори.

"Синдикални повереник"
март 2009.